28092024-DIS-04_Layout 1 9/28/2024 3:44 AM Page 1

'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను
ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి.
చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

రియల్ ఎస్టేట్‌ను చిదిమేయొద్దు!

హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్‌కు ఇప్పుడు ఒక ట్రిగ్గర్ పాయింట్ లేదు. ఇప్పట్లో పెద్దగా ఆశలు పెట్టుకోవద్దు. ఐటీ పరిశ్రమల ద్వారా హైదరాబాద్‌లో హఠాత్తుగా రియల్ ఎస్టేట్ బూమ్ వచ్చినట్టు వస్తుంది అని, అలా పెరుగుతుందని ఆశలు అసలే పెట్టుకోవద్దు. ట్రిగ్గర్ పాయింట్ లేదు కాబట్టి ఎదుగుదల పెద్దగా ఉండదు. రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో చాలా కాలం నుంచి ఉన్న ఒక రియల్ ఎస్టేట్‌కు చెందిన వారు చెప్పినమాట.

గతంలోనైనా, ఇప్పుడైనా అమెరికాలో ఉన్నా, కెనడాలో ఉన్నా ప్రపంచంలో ఏ మూల ఉన్నా ఇద్దరు తెలుగు వారు కలుసుకున్నప్పుడు హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ గురించి తప్పనిసరిగా మాట్లాడుకుంటారు. గతంలో మాట్లాడారు, ఇప్పుడూ మాట్లాడుకుంటున్నారు. అయితే ఆ మాటల్లో తేడా ఉన్నది. గతంలో రియల్ ఎస్టేట్ ఎలా దూసుకువెళ్తుందో మాట్లాడుకునేవారు. ఇప్పుడు హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ ఎలా చల్లబడిందో మాట్లాడుకుంటున్నారు.

బుద్ధా మురళి

తెలుగువారు ఆంధ్ర, తెలంగాణ అని వేరు పడినా ప్రపంచంలో ఏ మూలకున్న తెలుగువాడికైనా రియల్ ఎస్టేట్ రాజధాని హైదరాబాద్ నగరమే. అమెరికా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా వంటి అనేక దేశాల్లో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారు, ఉత్తరాదికి చెందినవారు కూడా హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్‌పై విశ్వాసం ఉంచి పెట్టుబడి పెట్టారు. దీనికి క్రమంగా మసకబారుతున్నది.

దేశంలోని మెట్రో నగరాలన్నిటికన్నా హైదరాబాద్‌లో రియల్ ఎస్టేట్ ఎక్కువగా మందగించింది. ప్రాప్ ఈక్విటీ నివేదిక ప్రకారం.. జూలై, సెప్టెంబర్ త్రైమాసిక నివేదిక ప్రకారం కొత్త వెంచర్‌ల ప్రారంభంలో 54 శాతం తగ్గగా, అమ్మకాలు 42 శాతం తగ్గాయి. తగ్గుదలలో ప్రధాన మెట్రో నగరాలు అన్నిటికన్నా హైదరాబాద్‌లోనే ఎక్కువ తగ్గుదల నమోదైంది. జూలై, సెప్టెంబర్ త్రైమాసికంలో 2023లో 25,370 కొత్త ఇండ్ల నిర్మాణం జరిగితే, అదే ఈ సంవత్సరం 11,601 ఇండ్లు మాత్రమే. దీనికి అనేక కారణాలున్నట్టు నివేదిక చెప్తున్నది. అవసరానికి మించి సరఫరా ఉండటం, రేట్ల పెరుగుదలతో పాటు హైడ్రా హడావుడి సైతం రియల్ ఎస్టేట్ స్లంప్‌కు ప్రధాన కారణం. ఇదే కాలంలో దేశంలో ప్రధాన నగరాల్లో ఇండ్ల నిర్మాణం 11 శాతం, కొత్త వెంచర్‌ల ప్రారంభం 18 శాతం తగ్గినట్టు నివేదిక. దేశవ్యాప్తంగా గృహ నిర్మాణం తగ్గినా హైదరాబాద్‌లో ఈ తగ్గుదల చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది. శాసనసభ ఎన్నికలు జరిగి కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి రాగానే హైదరాబాద్‌కు చుట్టుపక్కల ఉన్న భూముల ధరలు హఠాత్తుగా పడిపోయాయి. అంతకు ముందు హైదరాబాద్ ప్రధాన ప్రాంతాల్లో ఇంటి స్థలాల కన్నా ఎక్కువ స్పీడ్‌గా భూముల ధరలు పెరిగాయి. నగర శివారుకు దగ్గరగా ఉన్న గ్రామాల్లో ఎకరం రెండు కోట్ల ధర పలికిన భూములు ఇప్పుడు కోటి రూపాయలకు కూడా కొనేవారు లేరనే మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వ సంస్థలన్ని అనుమతులు ఇచ్చిన తర్వాత బ్యాంకులు లోన్లు ఇచ్చిన తర్వాత నిర్మించిన గృహాలను కూడా హైడ్రా కూల్చివేయడంతో కొనుగోలు దారుల్లో ఒక్కసారిగా భయాందోళనలు నెలకొన్నాయి. అనవసర రిస్క్ ఎందుకని కొనుగోలుకు దూరంగా ఉంటున్నారు. చెరువుల ఆక్రమణలను తొలగించడం మంచి నిర్ణయమే. మరి ఇక్కడ నిర్మాణాలకు అనుమతి ఇచ్చినవారిపై చర్యలేవీ? అనుమతులు ఇచ్చిన అధికారులపై కూడా చర్యలు తీసుకుంటారని మీడియాకు లీకేజీ వార్తలు ఇవ్వడం తప్ప చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఒక సామాన్యుడు ప్రభుత్వ సంస్థలు ఇచ్చిన అనుమతి పత్రాలు కాకుండా ఇంకెలా సొంతంగా పరిశోధన చేయాలి. హెచ్ఎండీఏ అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత కొనుగోలు చేసిన వారి ఇండ్లను కూడా హైడ్రా కూల్చేసింది. ఇక ఇళ్ల కొనుగోలుదారులు ఏ పత్రాలు చూడాలి.

రియల్ ఎస్టేట్ ధరలు ఆకాశాన్నంటాయి. ఇప్పుడు పడిపోవడం మంచిదే కదా అనే వాదనలు కూడా వినిపిస్తాయి. హైటెక్ సిటీ భవన నిర్మాణ భూమి పూజ సమయంలో అక్కడ లక్ష రూపాయలకు ఎకరం. హైటెక్ సిటీ నిర్మాణం జరిగి ఐటీ రంగంలో దేశంలోనే రెండవ స్థానంలో నిలిచిన తర్వాత లక్ష రూపాయలకు అరగజం స్థలం కూడా దొరకని పరిస్థితి. అక్కడ ఎకరా లక్ష పలికినప్పుడు ఉపాధి అవకాశాలు ఎక్కువ ఉండేవా? అరగజం లక్షకు పలికినప్పుడు ఉపాధి అవకాశాలు ఎక్కువ ఉండేవో చూస్తే తెలుస్తుంది. స్టాక్ మార్కెట్ అయినా, రియల్ ఎస్టేట్ అయినా ధరలు పెరుగుతున్నప్పుడు, ధరలు పెరుగుతాయనే నమ్మకం ఉన్నప్పుడే ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ చేస్తారు. దీనివల్ల కొన్ని లక్షల మందికి ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఉపాధి లభిస్తుంది. గృహ నిర్మాణరంగం మందగించడంతో సిమెంట్, స్టీల్ పరిశ్రమలు కూడా మందగిస్తాయి. పెట్టుబడులు నిలిచిపోతున్నాయి. అమెరికాలో ఉన్న తెలుగువారు సైతం భూములు, ప్లాట్స్, ఇండ్లపై ఇన్వెస్ట్ చేస్తారు. హైదరాబాద్‌లో రియల్ ఎస్టేట్ మందగించడంతో బెంగళూరుపై దృష్టిసారిస్తున్నారు.

రాష్ట్ర విభజన సమయంలో హైదరాబాద్‌లో రియల్ ఎస్టేట్ పడిపోతుందని విస్తృతంగా ప్రచారం జరిగింది. తెలంగాణ ఏర్పాటును కోరుకున్నవారు సైతం కొంతవరకు ఈ ప్రచారాన్ని నమ్మరు. ఐతే దీన్ని గ్రహించిన బీఆర్ఎస్ పాలకులు చాకచక్యంతో వ్యవహరించి రియల్ ఎస్టేట్‌కు ఊతమిచ్చారు. పెద్ద ఎత్తున రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోకి పెట్టుబడులు వచ్చాయి. సహజంగా తమ పెట్టుబడులకు తగిన లాభం వచ్చినప్పుడు ఆ పెట్టుబడులు మరింతగా పెరుగుతాయి. ఎంతో మందికి ఉపాధి లభిస్తుంది. పదేండ్ల బీఆర్ఎస్ పాలానా కాలంలో అదే జరిగింది.

కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి రాగానే భూములపై తొలి దెబ్బపడింది. నిజానికి అప్పటికి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎలాంటి వ్యతిరేక చర్యలు చేపట్టలేదు కానీ, హఠాత్తుగా భూముల ధరలు పడిపోయాయి. భూములపై కొత్త ఇన్వెస్ట్‌మెంట్‌లు నిలిచిపోయాయి. 'నేను రియల్ ఎస్టేట్ రంగం నుంచి వచ్చాను, రియల్ ఎస్టేట్ గురించి నాకు చెప్తారా?' అని ఓ విలేకరుల సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. రియల్ ఎస్టేట్ రంగం నుంచి వచ్చిన రేవంత్ రెడ్డి సీఎం అయ్యాక హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ మరింత పుంజుకోవడానికి రేవంత్‌రెడ్డి ఏదో చేస్తారని ఆశించినవారు కూడా చాలా మంది ఉన్నారు. కానీ, ఏమీ జరగలేదు. పురోగతి మాట దేవుడెరుగు, రియల్ ఎస్టేట్ రంగం తిరోగమనం వల్ల ఆ రంగంలోకి పెట్టుబడులు తగ్గుతాయి. అదే సమయంలో ఆ మేరకు రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో ఉపాధిలో అవకాశాలు తగ్గిపోతాయి.

2004 ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ గెలుపు ఖాయమని తేలిపోయింది. బాబు పార్టీ ఓడిపోయి కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వస్తే ఐటీ దెబ్బ తింటుందని విస్తృతంగా ప్రచారం జరిగింది. ఓ దశలో ఈ ప్రచారానికి వైయస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి సైతం కంగారుపడ్డారు. అప్పటివరకు ఉచిత విద్యుత్తు అంటూ రైతులపైనే ఫోకస్ చేసిన వైఎస్సార్ చివరి దశలో కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వస్తే ఐటీ రంగానికి మరింత ప్రోత్సాహం అందిస్తామని ప్రచారం చేశారు. భయపడినట్టుగా ఏమీ జరగలేదు కానీ, ఐటీ ఎగుమతులు మరింతగా పెరిగాయి. ఇక రాష్ట్ర విభజన సమయంలోనూ ఇదేవిధంగా ఐటీ రంగం వెళ్లిపోతుందని ప్రచారం చేశారు. కానీ మరింతగా ఐటీ ఎగుమతులు పదేండ్లలో పెరిగాయి. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత కంపెనీలు హైదరాబాద్ వచ్చాయి. టీడీపీ బాబు, కాంగ్రెస్ వైఎస్సార్, టీఆర్ఎస్ కేసీఆర్ హయాంలో హైదరాబాద్‌లో ఐటీ రంగం పెరుగుతూనే పోయింది తప్ప ఎప్పుడూ వెనకడుగు వేయలేదు. అదేవిధంగా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో పెట్టుబడులు పెరుగుతూనే పోయాయి కానీ, తగ్గలేదు. తెలంగాణ ఏర్పడినప్పుడు రియల్ ఎస్టేట్ పడిపోతుందనుకున్నారు కానీ, ఆరు నెలలకు మించి స్తబ్ధత లేదు. పైగా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కన్నా తెలంగాణలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో పెట్టుబడులు, ఉపాధి అవకాశాలు, లాభాలు పెరిగాయి. ఏడాది నుంచి ఈ రంగంలో స్తబ్ధత నెలకొన్నది. దీన్ని ప్రభుత్వం గ్రహించాలి.

ఎన్నికల ముందు రాచకొండలో కొత్త నగరాన్ని నిర్మిస్తామని పీసీసీ అధ్యక్షునిగా రేవంత్‌రెడ్డి ప్రచారం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టిన తర్వాత ఇప్పుడు ముచ్చర్ల ప్రాంతంలో హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్, హైటెక్ సిటీ సరసన 4వ నగరంగా ఫ్యూచర్ సిటీ నిర్మిస్తామని ప్రకటించారు. ఔషధ నగరం కోసం గత ప్రభుత్వం సేకరించిన భూమి ఇది. ఇక్కడ కొత్త నగరం నిర్మిస్తామని సీఎం హామీ. ఉన్న నగరంలోనే రియల్ ఎస్టేట్‌ను స్తబ్ధతగా మార్చారు. కొత్త నగరం ఎప్పుడు కార్యరూపం దాలుస్తుందో తెలియదు.

రాజకీయం ఎలా ఉన్నా ఉపాధి రంగాలను దెబ్బతీయవద్దు. కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న బీజేపీ తెలంగాణకు ఏదో ప్రాజెక్టులు ఇస్తుందని ఆశలు పెట్టుకోవద్దు. దక్షిణాదికి ఏమైనా ఇవ్వాలనుకుంటే మిత్రపక్షం అధికారంలో ఉన్న ఆంధ్రను పట్టించుకోవచ్చు కానీ, కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉన్న తెలంగాణ మాత్రం మోదీ ప్రాధాన్యం జాబితాలో ఉండదు. మన వనరులను మనమే సమకూర్చుకోవాలి. మన ఉపాధి అవకాశాలు మనమే చూసుకోవాలి. ఆ దిశగా ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలు కనిపించడం లేదు. తెలంగాణకు రియల్ ఎస్టేట్ బంగారు బాతు గుడ్డు లాంటిది. దానిని చేతులతో చిదిమేయవద్దు.

తెలంగాణ ఏర్పడినప్పుడు రియల్ ఎస్టేట్ పడిపోతుందనుకున్నారు కానీ, ఆరు నెలలకు మించి స్తబ్ధత లేదు. పైగా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కన్నా తెలంగాణలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో పెట్టుబడులు, ఉపాధి అవకాశాలు, లాభాలు పెరిగాయి. ఏడాది నుంచి ఈ రంగంలో స్తబ్ధత నెలకొన్నది. దీన్ని ప్రభుత్వం గ్రహించాలి.

గురుకుల సమస్యలు పట్టవా?

రాష్ట్రంలో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ తదితర అట్టడుగు వర్గాల విద్యార్థులకు ఉచితంగా ఉన్నత విద్యనందిస్తూ, వారి బంగారు భవితకు బాటలు వేస్తున్న గురుకుల విద్యాసంస్థలు ఇప్పుడు సమస్యలతో సతమతమవుతున్నాయి. స్వరాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత విస్తృత సంఖ్యలో గురుకులాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కార్పొరేట్‌తో సమానంగా పేద, బడుగు, బలహీనవర్గాల పిల్లలకు విద్యనందిస్తున్నాయి. ఉన్నత విద్యకు, ఉపాధి సాధనకు కావలసిన తల్ఫీదును ఇచ్చే శిక్షణ కేంద్రాలు గానూ గురుకులాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. వేలమంది నిరుపేద విద్యార్థులను డాక్టర్లుగా, ఇంజినీర్లుగా తీర్చిదిద్దుతూ దేశానికే తలమానికంగా తెలంగాణ గురుకులాలు నిలుస్తున్నాయి. ఇది నాణేనికి ఒక పార్శ్వం. మరోవైపు ఊపర్ షేర్వానీ.. అందర్ పరేషానీ' అన్న చందంగానే తయారైంది గురుకులాల పరిస్థితి.

గురుకుల విద్యా జేఏసీ

గురుకుల విద్యార్థులు, బోధన ఉద్యోగులు అనేక సమస్యలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. గడిచిన 10 నెలలుగా అసలు గురుకులాల్లో ఏం జరుగుతున్నదో తెలియని దుస్థితి నెలకొన్నది. పాలన మొత్తం గాడి తప్పిపోయింది. ఇప్పటివరకు సాధించిన ప్రాభవం క్రమంగా మసకబారుతున్నది. ముందుగా విద్యార్థులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిశీలిద్దాం.

గురుకుల విద్యాలయాలు అత్యధికంగా అద్దె భవనాల్లో, అరకొర వసతుల నడుమ కొనసాగుతున్నాయనే క్షేత్రస్థాయి పరిస్థితులను పట్టించుకోకుండానే అన్ని గురుకులాలకు ఒకేరకమైన పని వేళలను నిర్ణయించింది. తెరిపి లేకుండా కొనసాగే ఈ టైంటేబుల్ వల్ల విద్యార్థులు తీవ్ర ఒత్తిడికి గురవుతున్నారు. చాలీచాలని మరుగుదొడ్లు, బాత్‌రూమ్‌లలో కేవలం అరగంటలో స్కూల్, జూనియర్ కాలేజీకి చెందిన 640 మంది, డిగ్రీ కాలేజీలో చదివే 840 మంది విద్యార్థులు ఎలా కాలకృత్యాలను తీర్చుకోగలరు? ఎలా తయారవగలరు? అనేది టైంటేబుల్‌ను రూపొందించిన పెద్దలే చెప్పాలి.ఇక భవనాల అద్దెలను 8 నెలలుగా చెల్లించకపోవడంతో యాజమాన్యాలు వసతులు కల్పించడం మానేశాయి.

గురుకుల ఉపాధ్యాయులు బోధనేతర పనుల భారంతో ఒత్తిడికి లోనవడమే కాదు, విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్య అందించడం ఇబ్బందవుతున్నది. ఇంతచేసినా ఒకటో తారీఖున జీతం అందుతుందా అంటే అదీ లేదు. ఏ సొసైటీలో ఎప్పుడు పడుతుందో తెలియని దుస్థితి. ఇవీ గాక ప్రమోషన్లు, బదిలీలకు ఒక్కో సొసైటీలో ఒక్కో నిబంధన. ప్రమోషన్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఆర్ట్, క్రాఫ్ట్, మ్యూజిక్ టీచర్లు, లైబ్రేరియన్‌లు, ఫిజికల్ డైరెక్టర్లు ఆర్థికంగా తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. అదేవిధంగా వివిధ జాతీయస్థాయి పోటీ పరీక్షలకు శిక్షణ ఇచ్చి, అనేక ఉత్తమ ర్యాంకులు సాధించి పెడుతూ పేరు ప్రతిష్ఠలు తెచ్చిపెడుతున్న సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్‌లలో పనిచేస్తున్న అధ్యాపకులకు ఇంతకు పూర్వం ఇస్తున్న నగదు ప్రోత్సాహకాలను ఆపేయడం తీవ్ర నిరాశకు గురిచేస్తున్నది. పేరుకే ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయుడు తప్ప గురుకులంలో పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి సర్వీస్, పే ప్రొటెక్షన్ లేదు. హెల్త్ కార్డు సౌకర్యం వర్తించదు. స్టేట్ సబార్డినేట్ రూల్స్ అమలుకావు. కానీ, గురుకులంలో ఎవరి తప్పిదం వల్ల ఏదైనా అనుకోని సంఘటన జరిగితే మాత్రం చిన్న చిన్న కారణాలతో సిబ్బందిని బలి చేయడం పరిపాటిగా మారిపోయింది.

పరిష్కారమంటూ లేని సమస్య ఉండదు. అలాగే గురుకులాలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు కూడా పరిష్కరించలేనంత పెద్దవేమీ కాదు. సంకల్పముంటే చాలు. అందుకు ముందుగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ, పాఠశాల విద్యాశాఖ, మహిళా శిశు సంక్షేమశాఖ పరిధిలోని గురుకులాలన్నింటినీ ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకురావాలి. కామన్ డైరెక్టరేట్ ఏర్పాటు చేయడంతోపాటు, కామన్ సర్వీస్ రూల్స్‌ను రూపొందించాలి. గురుకులాలకు ప్రభుత్వం గ్రీన్ చానల్ ద్వారా తక్షణం నిధులను విడుదల చేయాలి. ఉపాధ్యాయులు, ఉద్యోగుల వేతనాలను 010 పద్దు ద్వారా ప్రతి నెలా మొదటి తేదీన విడుదల చేయాలి. గురుకుల ఉపాధ్యాయులకు పనికి తగిన వేతనాలు చెల్లించాలి. అవసరమైతే ప్రోత్సాహకాలను అందించాలి. ఈ నిర్ణయాలు చాలు ప్రస్తుతం గురుకులాల్లో నెలకొన్న అనేక సంక్షోభ పరిస్థితులను సరిదిద్దడానికి. అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ప్రస్తుత ప్రభుత్వానికి ఈ సంగతి విన్నవిస్తున్నా ఇప్పటివరకు సానుకూల స్పందన లేదు. అందుకు భిన్నంగా ప్రభుత్వ విధానపర నిర్ణయాలు గోరుచుట్టు మీద రోకటి పోటులా పరిణమించాయి. వాస్తవ పరిస్థితిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తేవడం కోసం గురుకుల విద్యా జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో అనేక విధాలుగా కృషి చేశాం. ప్రజాభవన్‌ను ఆశ్రయించాం. అయినా ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి ఆశాజనకమైన ప్రకటనలు వెలువడిన దాఖలాల్లేవు.

ఈ నేపథ్యంలోనే దశలవారీ ఆందోళన చేపట్టి సమస్యను నేరుగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలని నిర్ణయించాం. అందులో భాగంగానే సెప్టెంబర్ 17, 18వ తేదీల్లో పాఠశాలల్లో నల్లబ్యాడ్జీలతో భోజన విరామ సమయంలో నిరసన ప్రదర్శనలు నిర్వహించాం. సెప్టెంబర్ 23, 24 తేదీలలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శికి, వివిధ ముఖ్య కార్యదర్శులకు, అన్ని గురుకుల సంస్థల కార్యదర్శులకు మెమోరాండాలు సమర్పించాం. టైంటేబుల్ మార్పుతో సహా ఇతర ఉపాధ్యాయులు, ఉద్యోగులు, విద్యార్థుల సమస్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావాలన్న నేపథ్యంలో సెప్టెంబర్ 28న అన్ని గురుకుల విద్యాలయాల ప్రాంగణాల్లో చాక్‌డౌన్, పెన్‌డౌన్ కార్యక్రమానికి పిలుపునిచ్చాం.

గురుకుల సమస్యలపైన ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఇకనైనా స్పందించాలని కోరుతున్నాం. గురుకుల ఉపాధ్యాయులతో చర్చలు జరిపి గురుకుల విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల, ఉద్యోగుల సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాం. లేనిపక్షంలో రాబోయే రోజుల్లో నిరవధిక పోరాటాలను చేపడుతామని తెలియజేస్తున్నాం.

వాళ్లు అత్యల్ప ఆరోగ్య వ్యయం, అతి తక్కువ వనరులున్న దేశాలకు చెందిన శాస్త్రవేత్తలు. అయితేనేం, అక్కడి వసతుల లేమి వారికి అడ్డంకిగా మారలేదు. మారుమూల ప్రాంతాలు, అడవులు, కొండకోనల్లో తిరుగుతూ ప్రస్తుతం ప్రపంచం ఎదుర్కొంటున్న ప్రాణాంతక వ్యాధులపై అధ్యయనం చేస్తున్నారు. ప్రపంచాన్ని గడగడలాడిస్తున్న మహమ్మారులను అడ్డుకునేందుకు యావత్ ప్రపంచం వారిపై, వారు చేసే పరిశోధనలపై ఆధారపడుతున్నదంటేనే ఆ శాస్త్రవేత్తల కృషిని అర్థం చేసుకోవచ్చు. వారే ఆఫ్రికా ఖండానికి చెందిన శాస్త్రవేత్తలు.

పరిశోధనలే ప్రాణం

ఎల్లో ఫీవర్, హెచ్ఐవీ, ఎబోలా, లస్సా లాంటి మహమ్మారుల కారణంగా లక్షలాది మంది మరణాలను చవిచూసిన ఆఫ్రికా ఖండంలో మళ్లీ వ్యాపిస్తున్న ప్రాణాంతక వ్యాధులపై ఆ ఖండానికి చెందిన 8 మంది వైద్య శాస్త్రవేత్తలు అధ్యయనం చేస్తున్నారు. అత్యాధునిక జన్యు పరికరాలు, డేటా షేరింగ్ ప్లాట్‌ఫాంలు, షూలెదర్ ఎపిడెమియాలజీని ఉపయోగించి వారు చేస్తున్న పరిశోధనలు మానవాళికి వరంగా మారాయి.

మధ్య ఆఫ్రికాలో ప్రస్తుతం వ్యాప్తి చెందుతున్న మంకీపాక్స్‌కు కారణమైన ఎంపాక్స్ స్ట్రెయిన్ ఇప్పుడు ప్రపంచ దేశాలకు సరికొత్త సవాల్‌గా మారింది. వాతావరణ మార్పులు, పట్టణీకరణ, అటవీ నిర్మూలన, పెరుగుతున్న పశువుల ఉత్పత్తి అంటువ్యాధుల వ్యాప్తిని వేగవంతం చేస్తున్నాయి. ముందస్తుగా గుర్తించడం, వ్యాధుల వ్యాప్తి పట్ల ప్రతిస్పందించాల్సిన అవసరాన్ని ఇది నొక్కిచెప్తున్నది.

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ నేతృత్వంలోని నెగ్లెక్టెడ్ ట్రోపికల్ డిసీజ్ గ్లోబల్ ప్రోగ్రామ్‌కు సెనెగల్‌కు చెందిన అంటువ్యాధుల ఎపిడెమియాలజిస్ట్ ఇబ్రహీం సోసె ఫాల్ నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. స్థానిక వైద్య బృందాలకు మూడు దశాబ్దాలకు పైగా మలేరియా నియంత్రణతో పాటు కొత్తగా పుట్టుకొచ్చే ప్రాణాంతక వ్యాధులను ఎదుర్కొనే విషయంలో సన్నద్ధతపై ఆయన శిక్షణ ఇస్తున్నారు. జోహెన్నస్‌బర్గ్‌లోని విట్‌వాటర్స్‌రాండ్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన వైరాలజిస్ట్ మెరిట్జీ వెంటర్ అంటువ్యాధుల నిఘా నెట్‌వర్క్‌లను ఏర్పాటు చేయడంలో ఆయన ఎంతగానో కృషిచేశారు. దోమల ద్వారా వ్యాపించే వైరస్‌లపై పరిశోధనలకు ఇది దోహదపడింది. అదే విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన చిన్న పిల్లల నిపుణుడు, వ్యాక్సినాలజిస్ట్ సబీర్ మధి యాంటీబయోటిక్-రెసిస్టెంట్ బ్యాక్టీరియల్ ఇన్‌ఫెక్షన్ల నుంచి మరణాలను నివారించడానికి రోగనిరోధకతపై పనిచేస్తున్నారు. జాంబియా నేషనల్ పబ్లిక్ హెల్త్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కు చెందిన పశువైద్యుడు, ఎపిడెమియాలజిస్ట్ రేమండ్ హమూంగా మానవులు, పశువులు, మొక్కలు, పర్యావరణ పరిస్థితుల కారణంగా వ్యాపించే సూక్ష్మజీవుల గురించి అధ్యయనం చేస్తున్నారు. ఇలా ఎందరో ఆఫ్రికా ఖండానికి చెందిన శాస్త్రవేత్తలు ప్రపంచం ఎదుర్కొం టున్న ప్రాణాంతక వ్యాధుల నివారణకు కృషిచేస్తునారు.

యావత్ ప్రపంచం ఎంపాక్స్ పట్ల ఆందోళనగా ఉన్నది. కానీ, ఆఫ్రికాలో అది సాధారణ విషయం. ఎందుకంటే, అలాంటి ఎన్నో వ్యాధులు అక్కడి ప్రజల అనుభవంలో ఉండటమే అందుకు ప్రధాన కారణం. జికా, డెంగ్యూ, వెస్ట్ నైల్, సిండ్‌బిస్, షుని, రిఫ్ట్ వ్యాలీ లాంటి ప్రాణాంతక వ్యాధులు ఆఫ్రికాకు సుపరిచితం.

ఇంకా చెప్పాలంటే.. వీటిలో చాలావరకు ఆఫ్రికాలో పురుడుపోసుకున్నవే. వసతులు, వనరుల సమస్యలు వెంటాడుతున్నప్పటికీ ఆఫ్రికా శాస్త్రవేత్తలు వెనుకడుగు వేయడం లేదు. పరిశోధనలను ఆపడం లేదు. వినూత్నమైన పరిశోధనలు చేస్తూ ప్రజలకు భరోసా కల్పిస్తున్నారు. అందుకే వారికి పజలూ సహకరిస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఎవరో వస్తారు, ఏదో చేస్తారని వారు ఎదురుచూడటం లేదు. అక్కడి శాస్త్రవేత్తలే ప్రపంచానికి మార్గనిర్దేశం చేస్తున్నారు, మహమ్మారుల నుంచి ప్రపంచాన్ని కాపాడుతున్నారు.

- జానిస్ క్యూ
('బిజినెస్ స్టాండర్డ్' సౌజన్యంతో)

ఎటమటం

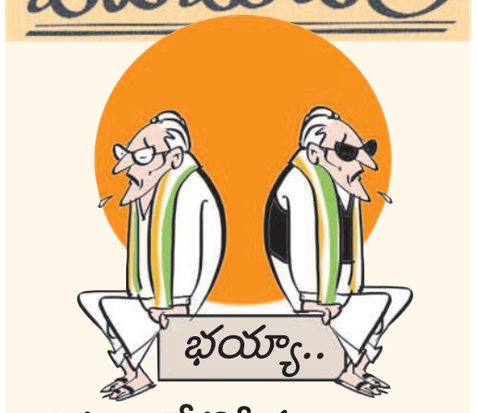

ఎట్లుండేటోళ్లం?

మూడు రంగుల జెండా పార్టీ ఇటీవల గాంధీభవన్‌లో ఓ సమావేశం నిర్వహించింది. ఈ సమావేశానికి ముఖ్యమంత్రి, ఇద్దరు, ముగ్గురు మంత్రులు, కొందరు ఎమ్మెల్యేలు, ఇతర నాయకులు గూడ హాజరైండ్రు. ఈడిదాన్క బాగనే ఉంది గనీ.. పాపం ఆ పార్టీలో కొత్తగా జేరిన ఓ ఇద్దరు ముసలి నేతల పరిస్థితే నెరీ అవమానంగా తయారైందట. ఓ మూలగ్గూసున్న వీళ్లు మీటింగ్ అయిపోయినంక పక్కకువొయి విక్రమార్కుడు సినిమాలోని 'రవితేజ, బ్రహ్మానందం' తరహాలో గతాన్ని తవ్వుకున్నరట. 'గులాబీ పార్టీల ఉన్నప్పుడు ఆయన కుడిబాజుకు నువ్వు, ఎడమ బాజుకు నేను.. ఎట్లుండేటోళ్లం, ఇప్పుడెట్లైపోయినం భయ్యా' అని మస్తు బాధపడ్డరట. ఇప్పుడెంత బాధపడ్డా ఫాయిదా లేదని కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు ఊకోవెట్టడంతో వాళ్లకు కొంత ధైర్యం వచ్చిందని సమాచారం.

ఏకు వొయి మేకైంది!

గాంధీభవన్‌లో ఇప్పుడు 'ఏకు వొయి మేకై గూసుంది' అనే మాట ఎక్కువినిపిస్తున్నది!. వారంల ఒక్కరోజన్న గాంధీభవన్‌కు పోవాల్నని, కార్యకర్తల కట్టాలను, బాధలను, సమస్యలను సావధానంగా విని వాళ్లకు పరిష్కారం సూపెట్టాల్నని రాష్ట్ర మంత్రులకు సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి చెప్పిన విషయం తెలిసిందే. అయితే... పీసీసీ అధ్యక్షుడిగా పదవీ ప్రమాణం తిన్న వెంటనే మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్.. 'మంత్రులే గాడ్ సారు, మీరు గూడ గాంధీభవన్‌కు వారానికి రెండు రోజులు రావాల్నని, గప్పుడే కార్యకర్తల కట్టాలు తీరుతయని' చెప్పిండట! సూడటానికి సలహా, సూచనల లెక్కనే కనిపిస్తున్నా మహేశ్‌కుమార్ మాటల వెనుక మర్మం మరోటి ఉన్నదని, పీసీసీ అధ్యక్షుడి హోదాలో ఆయన సీఎం రేవంత్‌రెడ్డికి సుర్కు వెట్టిండని గాంధీభవన్ వర్గాలు చెవులు కొరుక్కుంటున్నయి.

ముంచింది మనోళ్లే...

'నమ్మినోళ్లే నట్టేట ముంచిర్రని' కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య లబోదిబోమని మొత్తుకుంటున్నడట. కర్ణాటక రాష్ట్రంల ఏ మూల జూసినా ముడా స్కాం గురించే ఇప్పుడు చర్చ నడుస్తున్నది. 'మైసూర్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ'లో తన భార్య పార్వతి పేరు మీన అక్రమంగా ఇంటి జాగలు కొట్టేసిండనేది సిద్ధరామయ్య మీద అభియోగం. ఈ ముచ్చట బైటికెలా పొక్కిందనే విషయాన్ని ఆరా తీస్తే ఉచ్చులు పేనింది బీజేపీ మాజీ సీఎం యడియూరప్పే అయినప్పటికీ ఇరికిచ్చింది మాత్రం తన కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందినవారేనట! ముడా కుంభకోణానికి సంబంధించిన కీలక పత్రాలన్నీ యడియూరప్పకు ఇచ్చింది కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన పెద్ద లీడరేనట. విషయం తెల్సుకున్న సిద్ధులు సార్ ఇటు కక్కలేక, అటు మింగలేక లోలోపల మండిపోతున్నడట.!